

אקורד • אֶכּוֹרְד • aChord

פסיכולוגיה חברתית: علم النفس الاجتماعي للتغيير الاجتماعي
לשינוי חברתי: Social Psychology for Social Change

האוניברסיטה העברית בירושלים
THE HEBREW UNIVERSITY OF JERUSALEM
الجامعة العبرية في اورشليم القدس

חגים ומועדים בימי קורונה

כיצד יכולת הסתגלות
קבוצתית וסולידריות
חברתית באות לידי
ביטוי בחגים ומועדים
בתקופת הקורונה

מה נעשה בשיעור?

נכיר דוגמאות
של סולידריות
חברתית על בסיס
ההתמודדות
המשותפת בעת
המשבר

נראה איך
קבוצות חברתיות
שונות בישראל
מסתגלות למצב
ומציינות את החגים
תחת הגבלות

כל תלמיד/ה התבקש/ה לשלוח תמונה שמייצגת חג או מועד חגיגי כלשהו שציינו בתקופת הקורונה.
התמונה צריכה לתת ביטוי לתחושה של "ביחד" בחג.
ה"ביחד" יכול להיות משפחתי, קהילתי (בית הספר/ תנועת נוער), לאומי.
ניתן גם להציג תיאור מילולי של תמונה מדומיינת.

כעת נציג את התמונות

חלק א': התבוננות משותפת בתמונות /

מענה על שאלות

התבוננו בתמונות וענו על השאלות הבאות:

איזה רגשות ומחשבות עולות כאשר את/ה מביט/ה על התמונות?

האם יש אלמנטים משותפים? אם כן - מהם?

מה הופיע בתמונות? אילו התאמות ושינויים התרחשו תחת הגבלות הקורונה לעומת ציון החגים בשנים הקודמות?

האם יש תמונות שאת/ה מזדהה איתן במיוחד? למה?

חלק ב' - שינויי הרגלים וסולידריות חברתית בתקופת החגים

צפייה בתמונות ומענה על שאלות

◀ הסתכלו בתמונות המוצגות וענו על השאלות הבאות:

◀ האם יש תמונה או כתבה שעניינו או ריגשו אתכם/ן במיוחד? למה?

◀ כיצד הסתגלו בדתות השונות למציאות החדשה - אלו שינויים נעשו ואילו דרכים להיות "ביחד" בזמן החגים מצאו בצל מגבלות הקורונה?

◀ איזה קווי דימיון מצאת באופן שבו הדתות השונות ציינו את חגיהן בתקופה זו? האם מצאת מאפיינים משותפים בין האופן שבו את/ה והמשפחה שלך ציינתם את החגים לבין הדוגמאות שלפניך מהדתות השונות?

◀ האם ראיתם/ן בדוגמאות ביטוי לעזרה או הבעת סולידריות בין קבוצות או דתות שונות?

חלק ב' - שינויי הרגלים וסולידריות חברתית בתקופת החגים צפייה בתמונות

כל הזכויות שמורות לדו"צ ו-ynet

בתמונה: חיילי פיקוד העורף מחלקים מזון לנזקקים וקשישים בבני ברק

חלק ב' - שינויי הרגלים וסולידריות חברתית בתקופת החגים צפייה בתמונות

כל הזכויות שמורות לערוץ הכנסת

בתמונה: ח"כ מנסור עבאס, יו"ר המפלגה האיסלאמית בכנסת, נושא תפילה מהקוראן ביום השואה לזכר ששת מיליון היהודים שנספו בשואה.

חלק ב' - שינויי הרגלים וסולידריות חברתית בתקופת החגים צפייה בתמונות

כל הזכויות שמורות לצלם אבי רוקח

בתמונה: תלמידים מקיימים טקס זיכרון מול חלונות החדרים של שורדי
שואה בבית אבות באשדוד

חלק ב' - שינויי הרגלים וסולידריות חברתית בתקופת החגים צפייה בתמונות

כל הזכויות שמורות לצלם גרשון אלינסון

בתמונה: פרחיה שילה מארגנת את שולחן הסדר עם תמונות של ילדיה ונכדיה

חלק ב' - שינויי הרגלים וסולידריות חברתית בתקופת החגים / צפייה בתמונות

כל הזכויות שמורות לעמותת אמאנינא

בתמונה: קמפיין 'אחנא לבעד' (אנחנו אחד לשני) של עמותת אמאנינא - חלוקת מזון בתקופת הרמדאן ופסחא לנזקקים ולקבוצות סיכון בזמן משבר הקורונה.

חלק ב' - שינויי הרגלים וסולידריות חברתית בתקופת החגים צפייה בתמונות

כל הזכויות שמורות לרויטרס

בתמונה: חגיגת סדר דרך אפליקציית "zoom"

חלק ב'- שינויי הרגלים וסולידריות חברתית בתקופת החגים צפייה בתמונות

כל הזכויות שמורות ל-y.net

בתמונה: משפחות בגבעתיים שרות מהמרפסות 'מה נשתנה' בליל הסדר

חלק ב' - שינויי הרגלים וסולידריות חברתית בתקופת החגים צפייה בתמונות

כל הזכויות שמורות לעיריית באקה אל-ערביה

בתמונה: יוזמה של עיריית באקה אל-ערביה בתקופת הרמדאן להדלקת עששיות במרפסות ובחצרות הבתים אחרי סעודת האיפטאר

חלק ב' - שינויי הרגלים וסולידריות חברתית בתקופת החגים / צפייה בתמונות

כל הזכויות שמורות לעיריית תל-אביב

בתמונה: תלמידות מחלקות פרחים לניצולי שואה בתל-אביב

חלק ב' - שינויי הרגלים וסוליזריות חברתית בתקופת החגים צפייה בתמונות

כל הזכויות שמורות לוואלה

בתמונה: הזמר רגב הוד מופיע על משאית בעיר עכו בתקופת הקורונה.
ברחבי הארץ אמנים רבים הופיעו במהלך יום העצמאות על משאיות כדי
לחגוג את היום תחת מגבלות הקורונה

חלק ג': שותפות גורל וסולידריות - מקרה לדוגמה

המשגת ההבדל בין ריחוק פיזי לריחוק חברתי

ימי קורונה: ריחוק פיזי או ריחוק חברתי?

ארגון הבריאות העולמי (WHO), דרש עם פרוץ משבר הקורונה ליצור ריחוק חברתי (social distancing) על מנת למנוע הדבקה הולכת וגדלה בנגיף הקורונה.

לאחר מכן החליט הארגון לשנות את המונח מריחוק חברתי ל'ריחוק פיזי'. מן המושג 'ריחוק חברתי' ניתן להבין כי עלינו לנתק מגע עם קרובנו וסביבתנו, על אף שבשעת המשבר כולנו זקוקים לתמיכה חברתית אף יותר מימים רגילים.

התיקון והאבחנה הזו חשובים מאד. גם אם הריחוק הפיזי הוא רצוי בימים אלו - הריחוק החברתי אינו רצוי ויש לחפש דרכים לשמור על ה"ביחד" בתקופה זו ועל קירבה וסולידריות חברתית.

מאמר בנושא התפרסם בכלכליסט, בתאריך 12.4.2020

[לינק](#) למאמר המלא

חלק ג': שותפות גורל וסולידריות - מקרה לדוגמה /
קריאה

**קראו את מכתב התמיכה והסולידריות ששלח ראש עיריית
כפר קאסם לראש עיריית בני ברק, כמה ימים לפני חג הפסח,
וענו על השאלות שאחריו**

טלפון/הטל: 03-9754901
פקס/פאקס: 03-9072021
adelb@kfar-qassem.muni.il

לשכת ראש העירייה

بلدية كفر قاسم
עיריית כפר קאסם
منطقة رقم / מיקוד 4881000

יום ראשון 05 אפריל 2020

לכבוד: הרב אברהם רובינשטיין, ראש עיריית בני ברק
באמצעות דואר אלקטרוני: shevit@bbm.org.il

הנושא: שותפות גורל בנגיף הקורונה

מכובדי ושותפי היקר,

בשם תושבי העיר כפר קאסם ובשמי, ברצוני לחזקך בעמידתך האיתנה כמנהיג למול אתגר הקורונה. אני מונה אליך בכדי לומר באופן חד וברור שעיריית כפר קאסם, כמו גם תושבי העיר כולה, עומדים לרשותך במאבק אותו אתה מנהל בימים אלו.

תושבי כפר קאסם ואני מבגינים מרגישים שאנו בשותפות גורל בימים אלו. מגפות, במהותן, הן אנטי-אורבניות. הן מנצלות את הדחף שלנו להתכנס יחד והתשובה שלנו עד כה – הרחקה חברתית. אשר מומינה מצב הקשה במיוחד לאוכלוסיות הכי מועדות למצוקה של בידוד ובדידות. האיום הנוכחי מציב אתגר חדש לסולידריות ולאורחות החיים שלנו. ועלינו למצוא דרכים חדשות לחיזוק הקהילה והחברים בה.

תושבי ומשרתי הציבור העיר פונים אלי יום וביומו ומעלים בפני את הרצון לסייע ולהתנדב למען שכנינו - תושבי בני ברק.

לשמחתי בכפר קאסם, הנגיף טרם תקף באופן קשה וביכולתי להציע סיוע משמעותי ומגוון. אני מקווה שרוח התג תעניק את הכוחות המיוזים והנפשיים להתגבר על האתגר העצום העומד לפנינו.

אני וכלל התושבים בכפר קאסם רוצים להיות לך לשותפים בחגיית הגלים הסוערים שנקרא בדרכנו, יחדיו בעזרת השם נגיע לחוף המבטחים.

אנא אל תהסס ליצור קשר בכדי לדון על אופנים בהם נוכל לסייע לעירך,

בכבוד רב,

אשר ל בדיר,

ראש עיריית כפר קאסם

חלק ג': שותפות גורל וסולידריות - מקרה לדוגמה

מענה על שאלות

מה אתם/ן חושבים/ות על בחירתו של ראש עיריית כפר קאסם לכתוב מכתב זה רגע לפני חג הפסח? איך כתיבת המכתב קשורה לאבחנה שהזכרנו בין 'ריחוק חברתי' ל'ריחוק פיזי'?

כותרתו של המכתב היא '**שותפות גורל בנגיף הקורונה**'. מהי אותה שותפות גורל לדעתכם/ן? במה תושביה הערבים של כפר קאסם ותושביה היהודים של בני ברק דומים בהתמודדותם עם משבר הקורונה? במה הם שונים?

במכתב כותב ראש עיריית כפר קאסם: "האיום הנוכחי מציב אתגר חדש בפני הסולידריות ואורחות החיים שלנו, עלינו למצוא דרכים חדשות לחיזוק הקהילה והחברים בה". באילו דרכים חדשות ניתן לדעתכם/ן להביע סולידריות ולחזק חברי קהילות שונות בחברה הישראלית בימים אלה, כפי שעשה ראש עיריית כפר קאסם? חישבו על רעיון לדוגמה

חלק ג': שותפות גורל וסולידריות - מקרה לדוגמה

סיכום

המכתב הינו ביטוי של **סולידריות וקרבה חברתית** על אף הריחוק הפיסי

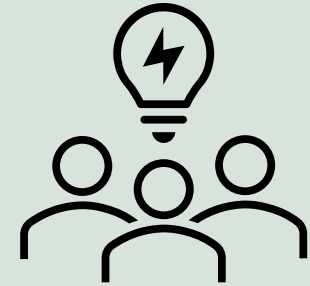
המכתב מבליט את **שותפות הגורל ואת הדמיון בין הקבוצות השונות** (יהודים, ערבים, דתיים, חילוניים וכו'). כולם מתמודדים עם איום הקורונה וההגבלות שהוא מייצר, ונדרשים להתמודד מולו יחד תוך תמיכה וערבות הדדיים

שינוי אורחות החיים בתקופת הקורונה מאלץ אותנו **להיות גמישים ולחשוב על דרכים חדשות לתמוך אחד בשני** - במשפחה, בקהילה, בין קבוצות בחברה הישראלית, ובין מדינות בעולם

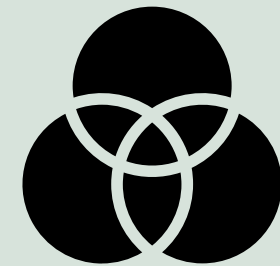

סיכום השיעור

סקרנו דרכים שונות לציון החגים והמועדים בעת הקורונה, והבנו שלמרות האילוצים, קבוצות חברתיות מסתגלות, מבצעות התאמות ומשמרות תחושת 'ביחד'

ראינו שהצורך להרגיש 'ביחד' משותף לכולם, ושמתוך שותפות גורל גם בחברה בישראל יש לנו אפשרות להפגין סולידריות ועזרה הדדית בין קבוצות בעת המשבר

אקורד • אכורד • aChord

פסיכולוגיה חברתית: علم النفس الاجتماعي للتغيير الاجتماعي
לשינוי חברתי: Social Psychology for Social Change

האוניברסיטה העברית בירושלים
THE HEBREW UNIVERSITY OF JERUSALEM
الجامعة العبرية في اورشليم القدس

להתראות בשיעור הבא!